

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Cursus Biennalis Studii Canonici, Sive Succincta Et
Methodica Sacrorum Canonum Explanatio**

Engelhard, Johann Martin

Moguntiae, 1700

Titulus XXIV. De Donationibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63255](#)

QUÆRES 13. An huic privilegio renuntiari possit? Respond. Nequidem medio juramento renuntiari posse, eo quod non in privatum publicum totius status Clericalis favorem introditum sit; hoc enim juramentum eodem ipso quod dini Clericati præjudicet, tanquam iniquitate continens non subsistit.

TITULUS XXIV.

De

Donationibus.

QUÆR S 1. Quid sit donatio & quod complex? Respond. Donatito est liberalatio nullo jure cogente facta; dupla est alia mortis causâ, alia inter vivos; mortis causa donatio est, quæ fit intuitu mortis & factâ ex mentione, etiam si qui donat, firmâ valetudinib[us] & sic donatarum rerum dominium statim a morte donantis in donatarium transit; l. 2. ff. de publica rem actione; donatio inter vivos est, quæ fit sine mentione mortis, licet ab ægro, vel etiam Agone zante fiat l. 42. ff. de mort. caus. donat. Inter utramque donationem hæc est differentia: Primo quod dominium rei donatae donatione mortis causâ, ante mortem donatoris non transeat in donatarium simpliciter autem donata statim fiat accipiens Secundo, quod donatio inter vivos regulariter vocari nequeat, possit autem donatio mortis causâ. Tertiò, pro donatione mortis causâ, competit rei vindicatio, actio hypothecaria & penalnis ex testamento; pro donatione inter vivos competit condicatio ex lege. Si quis argentum Cod.

donat. Quartò, donatio mortis causâ à donatario ante donatorem moriente, non transmittitur in hæredes, benè donatio inter vivos. l. i. ff de mort caus. donat. Quintò, donatio mortis causâ revocatur propter solam convalescentiam, non item donatio inter vivos.

QUÆRES 2. In quo conveniat donatio mortis causâ cum legato, & in quo differat? Resp. Differt donatio mortis causâ à legato: 1. Quod donatio mortis causâ non fiat, absenti & ignorantis, fiat autem legatum. 2. Donatio mortis causâ valet etiam hæreditate non aditâ, non item legatum. convenit cum legato, 1. quod utrumque confirmetur per mortem. Et 2. sola pœnitentia revocetur. Nec 3. indigeat insinuatione, etiam ultra 500. solidos. 4. requirat. 5. testes velut legatum l. ult. Cod. b. t. 5. quod ipso Jure transactam in donatarium quam legatarium dominium.

QUÆRES 3. An possit quandoque revocari donatio? Respond. affirmat. & quidem tribus ex causis revocatur donatio mortis causâ. 1. Per mortem donatarii ante donatorem l. 23. de mortis caus. donat. 2. Per pœnitentiam donatoris, si videlicet ipsum donationis pœnituerit. l. 30. ff. cod. 3. si Donatio intuitu certi periculi vel morbi facta sit, & donans reconvalescat, vel periculum evadat l. 2. ff. d. t. donatio autem inter vivos similiter ex tripli capite revocatur. Primo, si inofficioa fuerit, id est, tam immoda, ut liberis vel parentibus fuerit læsa legitima. Tot. tit. Cod. de inoffic. donat. Secundo, propter supervenientiam liberorum, l. si unquam Cod. de revocand. donat. Tertio, propter ingratitudinem donatarii, impias manus donanti injicientis,

vel gravi eum injuriâ affidentis l fin. Cod. 64, tis
b.t. hæc tamen revocatio ex capite ingratitudi- eni
nis non sit ipso Jure, sed per sententiam judicio
prolatâ scilic. Ingratitudine donatarius ad restitu- li
endas res donatas obligandus erit. Poterit autem nup
revocari donatio, etiamsi donans medio jurame- li s
to huic revocationi renuntiasset; ejusmodi enim
juramentum est contrabonos mores, & præbeta- tio
fam ingratis, liberius delinquendi.

QUÆRES 4. Quibusnam sit permisso-
natio? Respond. Donare possunt inter vivos
omnes rerum suarum liberam administrationem b
bentes; hinc filius familias, supposito quod re- eni
tem habeat, & aliundè specialiter non prohibeant
rectè donat de peculio adventitio, utpote plenop
re possesso Novell. 117. pupilli interveniente auth- co
ritate tutorum & decreto judicis in casibus l. i. ff. de tutel. Crat. distractabend. Similiter muti & surdi
modo signo consensum suum explicare possint. l. p.
§. mutus ff. de donat.

Dices filius familias de peculio adventitio do- ten
nare nequit mortis causâ, ergo nec inter vivos
Re pond. Neg consequent. disparitas est, quo- un
ad donandum inter vivos sufficiat, aliquem esse re- dit
rum suarum dominum, ad donandum autem mortis
causa requiratur, ut quis sit pater familias.

QUÆRES 5. Quibus non sit permisso do- dia
natio? Respond. Donare prohibentur 1. Pra- cu
tus sine consensu Capituli & aliis solemnitatibus
res Ecclesiæ pretiosas & immobiles, modicas au- mi
tem donationes permittas esse consuetudo & praxis
docet. 2. prohibetur donatio inter virum & uxo- ve
rem, nisi tamen donatio juramento vel morte donan- tis
tis

U*nus* firmata fuerit; 3. Inter patrem & filium, sunt enim una eademque persona, excepto casu, quo filio usumfructum in adventitiis remittit; vel donationem morte confirmat, aut donationem propter nuptias facit; reliqua quæ hic delunt, ex Jure Civi- li supplenda erunt.

TITULUS XXV.

De

Peculio Clericorum.

QUÆRES 1. Quid sit peculium? Resp. Peculium, teste Ulpiano i. depositi §. 2. ff. de peculio (præsen- te autem titulo nomine peculii omnia Cleri- corum bona veniunt) est pusilla pecunia, hæc au- tem sunt duplia; patrimonialia vel quasi, & ecclesi- astica sive beneficialia. Patrimonialia dicuntur quæ Clericis aliundè, quām intuitu, Ecclesiæ obveni- unt, v. del. per testamentum, contractum vel labo- rem manuum; quasi patrimonialia sunt quæ ex mi- nisterio Ecclesiastico tanquam mercedem laboris vel salariū percipiunt, v. gr. pro sacro vel can- tu; quibus annumerantur lura stolæ, distributio- nes quotidianæ. Bona Ecclesiastica vocantur, red- ditus provenientes ex beneficiis Ecclesiasticis imme- diatè; de hoc Clericorum peculio.

QUÆRES 2. An & quatenus Clerici de eo disponere possint? de bonis patrimonialibus diffi- cultas non est, horum enim cum sint absolutè do- mini, non secus ac laici liberè & licite disponunt; at verò de bonis ecclesiasticis intuitu Ecclesiæ acquisi- tis controversia est inter Doctores; sunt qui Cleri- cis talium bonorum dominium negent, ac propterea